

УДК 81'373:81'42:004(811.111)

**Сабаласв Д. М.,
аспірант,
Київський національний лінгвістичний університет**

ЛІНГВОКОГНІТИВНИЙ АНАЛІЗ ТЕРМІНІВ У ГАЛУЗІ РОЗРОБКИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На сучасному етапі розвитку науки, термінознавство розглядають як міждисциплінарну галузь, пов'язану з філологією, когнітивістикою, соціологією та іншими науками. Когнітивний підхід до дослідження термінології є одним із найактуальніших сьогодні [1, с. 43–44]. Об'єктом нашого дослідження є термінологія галузі розробки програмного забезпечення, яка є однією з найбільш прогресивних технологічних галузей сьогодні. Ми обрали когнітивно-фреймовий метод для дослідження термінології, оскільки він дозволяє розглядати

термін як міждисциплінарне явище та детально визначати контекст [2, с. 135].

Для демонстрації когнітивно-фреймового підходу ми взяли англійськомовний термін *snippet*. Словник технічних термінів надає таке тлумачення терміна *snippet*: «*Snippet* – це невеликий текст, або програмний код, який може бути доданий до коду програми або веб-сторінки» [3]. *Snippet* також використовують у загальноновживаній мові у значенні: «невелика частина новини, інформації або діалогу» [4]. Синонімом до загальноновживаного слова *snippet* є слово *bit* [4], але це слово не використовують у фаховій мові галузі розробки програмного забезпечення як синонім до терміна *snippet*. Головною відмінністю значення є те, що термін *snippet* у досліджуваній фаховій мові відноситься до комп'ютерної мови або мови програмування, в той час як загальноновживане слово відноситься до людської мови. Варто зазначити, що в наведеному прикладі спостерігається метафоричне перенесення значення з загальноновживаної на фахову мову досліджуваної галузі. В даному випадку метафора концептуалізована поняттям «фрагмент, невелика але повнозначна частина знакової структури (у випадку загальноновживаної мови це знакова система людської мови, у випадку фахової мови – це програмний код)». Для підтвердження цієї гіпотези та визначення контексту вживання терміна *snippet*, ми використали корпус з текстів фахової мови розробки програмного забезпечення, в яких був використаний термін *snippet*:

- *added the snippet*;
- *solution with code snippet*;
- *current code snippet should be removed*;
- *code snippets plugin*;
- *block: «code snippet»*;
- *give you some snippets as a clue*;
- *the «Hotjar» snippet isn't sending data*;
- *The Google tag is a snippet of code*;
- *A lightweight Javascript snippet that drops a cookie on visitors*;
- *implementing a JavaScript code snippet to capture specific website events*.

Контекстуальний аналіз дозволяє визначити що термін *snippet* найчастіше використовується разом з терміном *code*, і формує з ним словосполучення *code snippet*, яке є поширеним у фаховій мові галузі розробки програмного забезпечення. Інформативним є аналіз дієслів, які використовують разом з терміном *snippet*. Вищезазначені приклади демонструють, що *snippet* може бути доданий або видалений. Крім того,

snippet здатен виконувати власну дію, наприклад *надсилати дані, фіксувати події* або *оновлювати куки*.

Аналіз контексту дозволяє побудувати фрейм терміна: *snippet* – це невеликий фрагмент комп'ютерної програми, який виконує окрему функцію. *Snippet* поєднується з терміном *code* і утворює разом з ним стійке словосполучення *code snippet*. *Snippet* може бути доданий або видалений і може виконувати власну дію, функцію та опрацьовувати дані.

У результаті дослідження можемо зазначити, що когнітивно-фреймовий підхід є ефективним для побудови концептів, які полегшують розуміння значення термінів. Крім того, аналіз концепту підтверджує, що досліджуваний термін *snippet* є концептуальною метафорою щодо відповідного загальноживаного слова.

Література

1. Маслова Т., Федоренко С. Когнітивний підхід до міждисциплінарного дослідження термінології. *Advanced Linguistics*. 2022. № 9. С. 43–50. DOI : <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2022.9.259836> (дата звернення 31.10.2025)
2. A Cognitive Linguistics View of Terminology and Specialized Language / ed. by P. Faber. Berlin / Boston : De Gruyter Mouton, 2012. 324 p.
3. Snippet Definition. *The Computer Dictionary*. URL : <https://techterms.com/definition/snippet> (дата звернення: 31.10.2025).
4. Snippet. *Longman Dictionary of Contemporary English Online*. URL : <https://www.ldoceonline.com/dictionary/snippet> (дата звернення: 31.10.2025).